

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR – 4101-06-01/2013

P/13/165

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/165 – Usuwanie przez powiaty pojazdów i prowadzenie parkingów strzeżonych dla tych pojazdów
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Zbigniew Polak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83863 z 16 kwietnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1 i 2)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Krakowie, Al. Słowackiego 20, 30-037 Kraków (dalej: Starostwo)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Józef Krzyworzeka, Starosta Powiatu Krakowskiego (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi na podstawie art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym² (dalej: ustawa Prawo o ruchu drogowym).

Starostwo podjęło działania w celu realizacji zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi na podstawie znowelizowanych przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym. Wyznaczono podmioty odpowiedzialne za realizację zadania, a w zakresach czynności pracowników dokonano odpowiednich zmian. Przygotowano również uchwałę w sprawie opłat i kosztów, a stosowane procedury tworzyły podstawy do realizacji zadań od momentu usunięcia pojazdu z drogi do jego zwrócenia właścicielowi bądź przejęcia na własność powiatu w przypadku nieodebrania pojazdu przez właściciela. Wskazane w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości dotyczyły:

- nierozliczenia i nieustalenia w drodze decyzji administracyjnych poniesionych kosztów usunięcia i przechowywania pojazdów objętych 70 postępowaniami,
- nieujęcia na stronie internetowej Starostwa pełnej i wyczerpującej informacji o zasadach działania i trybu funkcjonowania w zakresie usuwania pojazdów z drogi na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz zasadach postępowania właściciela pojazdu w celu jego odzyskania
- braku działań dyscyplinujących wobec firmy prowadzącej parking strzeżony oraz wobec biegłego skarbowego za opóźnienia w realizacji swoich obowiązków (tj. niepowiadamianie przez firmę prowadzącą parking o nieodebraniu pojazdów przez właścicieli po upływie 3 miesięcy i 3 dni od daty ich usunięcia, a także w 3 przypadkach przekroczenie przez biegłego skarbowego umownego terminu przekazania opinii na temat pojazdu).

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie Powiatu Krakowskiego do realizacji zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi

Opis stanu
faktycznego

1.1. Zadania objęte kontrolą zostały przypisane przez Radę Powiatu w Krakowie w okresie od grudnia 2010 r. do 31 grudnia 2011 r. Wydziałowi Techniczno-Gospodarczemu, a od 1 stycznia 2012 r. Głównemu Specjaliście do spraw Zamówień Publicznych i Likwidacji Ruchomości (dalej: Główny Specjalista). Zarówno Wydział jak i samodzielne stanowisko nadzorowane były przez Członka Zarządu Powiatu.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Starostwa ustanowionym Uchwałą Nr III/30/03 Rady Powiatu z 29 stycznia 2003 r. oraz zmianą wprowadzoną Uchwałą Nr LIII/406/10 z 10 listopada 2010 r. rozszerzono zakres działania Wydziału Techniczno-Gospodarczego o realizowanie zadań Starosty wynikających z art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, po nowelizacji ustawy z 22 lipca 2010 r.

Do zadań Głównego Specjalisty należało prowadzenie zadań Powiatu wynikających z art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, w tym prowadzenie spraw związanych z usuwaniem pojazdów z drogi, wykonywanie zadań w zakresie realizacji obowiązku prowadzenia przez Powiat parkingu strzeżonego dla pojazdów usuniętych z drogi, przygotowanie projektów uchwał Rady w sprawie wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu oraz wysokości kosztów powstałych w związku z wydaniem dyspozycji usunięcia pojazdu, występowanie z wnioskiem do sądu o orzeczenie przepadku na rzecz Powiatu pojazdu, wydawanie decyzji o zapłacie kosztów związanych z usuwaniem, przechowywaniem, oszacowaniem, sprzedażą lub zniszczeniem pojazdu.

Głównemu Specjaliście powierzono ponadto organizację zamówień publicznych w Starostwie. W zakresie jego czynności wyszczególniono obowiązki i odpowiedzialność w zakresie gospodarki finansowej, tj. ustalanie i dochodzenie na rzecz Powiatu należności poprzez wydawanie w imieniu Starosty decyzji administracyjnych związanych z ustalaniem kosztów usuniętych pojazdów z dróg publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 4-17)

1.2. Pracownik zatrudniony od 1 stycznia 2012 r. na stanowisku Głównego Specjalisty odbył w dniu 30 marca 2012 r. szkolenie w zakresie usuwania i przechowywania pojazdów w świetle rozwiązań art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, a w szczególności w zakresie nowelizacji ustawy Prawo o ruchu drogowym dokonanej w 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 18-24)

1.3. Główny Specjalista posiadał dostęp do informacji prawnej, przepisów wewnętrznych, wytycznych oraz procedur.

(dowód: akta kontroli str. 62)

1.4. W zakresie dotyczącym zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi nie odnotowano w Starostwie skarg i wniosków. Problematyka ta nie była przedmiotem kontroli wewnętrznej i zewnętrznej.

(dowód: akta kontroli str. 25)

1.5. Na stronie internetowej Starostwa do 17 kwietnia 2013 r. nie umieszczono informacji dotyczącej zasad działania i trybu funkcjonowania Starostwa w zakresie usuwania pojazdów z drogi na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, w tym w szczególności o przebiegu postępowania po upływie 3 miesięcy od daty usunięcia pojazdu z drogi, informacji dla właścicieli pojazdów usuniętych z drogi (podstawa prawna, przypadki kiedy pojazd może być usunięty, podmioty które mogą usuwać pojazdy, podmioty które ponoszą koszty usunięcia, wysokość opłat, godziny funkcjonowania parkingów, numery telefonów kontaktowych) oraz o zasadach postępowania właściciela pojazdu w celu jego odzyskania. Na stronie internetowej Starostwa (www.wrotamalopolski.pl/root_BIP) od dnia 18 kwietnia 2013 r. zamieszczone zostały informacje o opłatach parkingowych, adresach parkingów na usunięte pojazdy z drogi oraz stanowisko i nazwisko pracownika odpowiedzialnego za sprawy usuniętych pojazdów z drogi i jego zakres czynności.

Ustalono
nieprawidłowości

Na stronie internetowej BIP stwierdzono brak informacji dotyczącej zasad działania i trybu funkcjonowania Starostwa w zakresie usuwania pojazdów z drogi na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz informacji zasadach postępowania właściciela pojazdu w celu jego odzyskania. Zgodnie z treścią art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej³ Starostwo było zobowiązane do udostępnienia w BIP informacji dotyczących m.in. zasad, ich funkcjonowania oraz trybu ich działania. Odpowiedzialny za umieszczenie informacji na stronie internetowej BIP Główny Specjalista ds. Zamówień Publicznych i Likwidacji Ruchomości wyjaśnił, że osoby które zgłaszają się po odbiór pojazdu korzystają z opublikowanej uchwały Rady Powiatu o wysokości opłat za usuwanie i przechowywanie pojazdu na parkingu oraz upublicznionego zarządzenia Starosty o wyznaczonych parkingach. Osoby które nie odebrały pojazdu w terminie są bieżąco informowane o prowadzonym postępowaniu przez Starostwo.

(dowód: akta kontroli str. 124-128)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, przygotowanie Starostwa do realizacji zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi.

2. Podejmowanie działań w stosunku do pojazdów usuniętych z drogi, a nieodebranych w terminie trzech miesięcy przez właściciela pojazdu

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie od 21 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. usunięto 52 pojazdy z dróg publicznych położonych na terenie Powiatu Krakowskiego. Podstawami usunięcia tych pojazdów był:

- art. 130a ust. 1, pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym - 21 pojazdów,
- art. 130a ust. 1, pkt 2 tej ustawy - jeden pojazd,
- art. 130a ust. 1, pkt 3 tej ustawy - 10 pojazdów,
- art. 130a ust. 2, pkt 1- 16 pojazdów,
- art. 130a ust. 2, pkt 2 - 4 pojazdy.

W terminie do 3 miesięcy od dnia wydania pisemnej dyspozycji o usunięciu pojazdu z drogi właściciele odebrali 39 pojazdów. Po upływie tego terminu 13 pojazdów nie zostało odebranych przez właścicieli, w tym podstawą usunięcia 5 pojazdów był art. 130a ust. 1 ustawy, a 8 pojazdów przepis art. 130a ust. 2 przytoczonej ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 32)

Starosta w dniu 19 stycznia 2010 r. przekazał Komendzie Powiatowej Policji w Krakowie informację o podmiotach wyznaczonych do holowania i przechowywania zabezpieczonych pojazdów.

(dowód: akta kontroli str. 32-35, 93-97)

2.2. We wszystkich 13 przypadkach Starosta wystąpił do sądu z wnioskiem o orzeczenie przepadku pojazdu na rzecz Powiatu. Od otrzymania informacji że pojazd nie został odebrany przez właściciela z parkingu w ciągu 3 miesięcy do daty złożenia wniosku Starosty do sądu rejonowego upłynęło od 14 do 106 dni. W celu przygotowania wniosku Starostwo weryfikowało otrzymaną dokumentację z Komendy Powiatowej Policji w Krakowie i wnioskowało o jej uzupełnienie m.in. podjęcie czynności w celu ustalenia właściciela pojazdu i jego zawiadomienia o usunięciu pojazdu.

(dowód: akta kontroli str. 64-68)

2.3. Do 20 maja 2013 r. sądy rejonowe uwzględniły 11 wniosków Starostwa i wydały postanowienia o przepadku pojazdu na rzecz Powiatu. We wszystkich tych przypadkach od daty złożenia wniosku do wydania przez sąd postanowienia upłynęło od 15 dni do 3 miesięcy. W dwóch przypadkach brak było takich postanowień (wnioski z 11 marca i 18 kwietnia 2013 r.).

(dowód: akta kontroli str. 64-68)

³ Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.

2.4. W 4 przypadkach złożone przez Starostę wnioski o orzeczenie przepadku pojazdu na rzecz Powiatu wymagały uzupełnienia. Do 3 złożonych wniosków nie załączono m.in. odpisu wniosku, dokumentu potwierdzającego umocowanie osoby podpisanej pod wnioskiem. Po uzupełnieniu braków formalnych (w okresie od 1 do 9 dni) wnioski te zostały przez sąd uwzględnione i wydane zostały postanowienia o przepadku pojazdu na rzecz Powiatu. W dniu 20 czerwca 2012 r. sąd oddalił jeden wniosek z uwagi na powiadomienie o usunięciu pojazdu innej osoby niż właściciel pojazdu. Skutkowało to koniecznością wniesienia ponownego wniosku, co nastąpiło 2 listopada 2012 r. Z przekazanej Starostwu przez Komendę Powiatową Policji w Krakowie dokumentacji (m.in. umowa sprzedaży pojazdu) wynika, że niepowiadomienie właściciela pojazdu wynikało z braku możliwości jednoznacznego ustalenia właściciela pojazdu.

(dowód: akta kontroli str. 64-68)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Spośród 13 złożonych wniosków o przepadek pojazdu, do trzech wniosków nie dołączono niezbędnych dokumentów wymaganych przez sąd w takim postępowaniu.

Starosta wyjaśnił, że braki formalne wynikały z indywidualnych decyzji sędziego prowadzącego poszczególne sprawy. Żądane dokumenty i informacje zostały dostarczone do sądu w wyznaczonym terminie.

(dowód: akta kontroli str. 84, 86)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie podejmowanie przez Starostwo działań w stosunku do pojazdów usuniętych z drogi, a nieodebranych w terminie trzech miesięcy przez właściciela pojazdu.

3. Wykonanie postanowień sądu o przepadku pojazdu na rzecz Powiatu Krakowskiego

Opis stanu
faktycznego

3.1. W 10 kontrolowanych sprawach, w których właściwy sąd wydał postanowienie o przepadku pojazdu na rzecz Powiatu w okresie od 6 do 9 dni od daty otrzymania tego postanowienia Starosta wystąpił do sądu o stwierdzenie prawomocności postanowienia i uzyskał taką klauzulę. W jednym przypadku po złożeniu wniosku w dniu 11 kwietnia 2013 r. do dnia 20 maja 2013 r. Starostwo nie uzyskało klauzuli prawomocności.

(dowód: akta kontroli str. 64-68)

3.2. W 10 zbadanych sprawach, w których Powiat stał się właścicielem usuniętych pojazdów, udokumentowano ich ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej (OC) przez nowego właściciela. Od daty uzyskania klauzuli prawomocności postanowienia o przepadku pojazdu na rzecz Powiatu do daty jego ubezpieczenia upłynęło od 5 do 21 dni. Starostwo nie przekroczyło granicznego terminu określonego w art. 31 ust. 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym, bowiem żaden z pojazdów nie został wprowadzony do ruchu przed datą jego ubezpieczenia.

(dowód: akta kontroli str. 64-70)

3.3. W 10 przypadkach, w których Powiat stał się właścicielem usuniętych pojazdów, Starostwo zlecało biegłemu skarbowemu (rzecznikowi wpisanemu na listę prowadzoną przez Izbę Skarbową w Krakowie) wykonanie opinii dotyczącej oszacowania wartości pojazdu w terminach od 1 do 4 dni od daty uzyskania klauzuli prawomocności postanowienia sądu o przepadku pojazdu.

Rzecznik przekazywał wykonane opinie w sprawie wyceny siedmiu pojazdów po upływie od 3 do 10 dni od daty zlecenia jej wykonania, natomiast opinie o 3 pojazdach Starostwo otrzymało po upływie od 18 do 53 dni od daty zlecenia jej wykonania. Opóźnienia w przekazaniu opinii biegłego nie wpłynęły na opóźnienie sprzedaży lub oddania do demontażu pojazdu.

(dowód: akta kontroli str. 64-70)

W dniu 16 stycznia 2012 r. Starosta zawarł z J.D. rzeczoznawcą samochodowym wpisanym na listę rzeczoznawców Izby Skarbowej w Krakowie umowę zlecenia na wykonywanie wyceny pojazdów (ogłędziny i sporządzenie dokumentu wyceny). W umowie ustalono, że wycena winna być wykonana w ciągu 4 dni roboczych od dnia ogłędzin lub daty wskazania

pojazdu do wyceny, gdy pojazd był wcześniej oglądany, a oględziny winny nastąpić w terminie 3 dni roboczych od dnia doręczenia zlecenia. Za opóźnienie wykonania przedmiotu umowy Starostwo mogło naliczać kary umowne w wysokości 10 % wynagrodzenia umownego. Umowa została zawarta na czas określony od 16 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. W dniu 2 stycznia 2013 r. z tym samym podmiotem Starosta zawarł umowę zlecenia na wykonanie analogicznej usługi na okres do 31 grudnia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 26-29,41)

Według wyjaśnienia Starosty, wykonanie opinii w ww. przypadkach nie miało wpływu na czas toczącego się postępowania, ponieważ rzeczoznawca otrzymywał znacznie wcześniej informacje o pojazdach, których miał wykonać oględziny. Podczas oględzin uzyskiwał on informacje o stanie technicznym pojazdu i mógł dokonać ustalenia jego wartości. W momencie otrzymania z sądu prawomocnego postanowienia o przepadku pojazdu na rzecz Starostwa wystawiane jest dla rzeczoznawcy zlecenie wykonania opinii.

W tym momencie, aby nie dochodziło do zwłoki w postępowaniu, rzeczoznawca informował Starostwo o stanie technicznym pojazdu i jego wartości, co pozwalało podjąć decyzję o np. o skierowaniu do demontażu. W pojedynczych przypadkach wykonanie opinii przez rzeczoznawcę wymagało dłuższego okresu i wynikało z przyczyn niezależnych od rzeczoznawcy, o czym Starostwo było na bieżąco informowane.

(dowód: akta kontroli str. 64-70, 84-89)

3.4. Spośród 10 pojazdów usuniętych w okresie od 21 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r., które stały się własnością Powiatu, rzeczoznawca wskazał 9 pojazdów jako nienadających się do dalszej eksploatacji i zaopiniował przekazanie ich do demontażu. Starostwo, zgodnie z opinią biegłego, przekazało te pojazdy do demontażu i uzyskało zaświadczenia o ich demontażu.

W jednym przypadku wycena pojazdu (5,5 tys. zł), przeprowadzona 15 marca 2013 r., uzasadniała jego sprzedaż. Zarząd Powiatu w Krakowie w dniu 6 maja 2013 r., tj. po 50 dniach od otrzymania opinii biegłego, podjął uchwałę o wyrażeniu zgody na sprzedaż tego pojazdu w trybie ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

(dowód: akta kontroli str. 64-68, 98, 122)

3.5. Spośród 23 postępowań⁴ poddanych kontroli NIK stwierdzono, że biegły skarbowy wydał opinię o demontażu 22 pojazdów, a tylko jeden pojazd zakwalifikował do sprzedaży. Starostwo zlecało demontaż pojazdów w terminie do 4 dni od daty uzyskania opinii biegłego, a zaświadczenie o demontażu uzyskiwało w okresie do 13 dni od daty otrzymania opinii. Działania Starostwa w tym zakresie były zgodne z opinią biegłego.

(dowód: akta kontroli str. 64-70)

3.6. W dniu 25 czerwca 2012 r. Starostwo wystąpiło do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW) z wnioskiem o dofinansowanie w zakresie zbierania 37 pojazdów wycofanych z eksploatacji za 2011 r.

W dniu 26 listopada 2012 r. Starosta Powiatu zawarł z NFOŚiGW umowę dotacji na dofinansowanie Powiatu w zakresie zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji w kwocie 148 tys. zł. Starostwo złożyło wymaganą dokumentację i po dokonaniu kontroli przez Fundusz nie wykazano niezgodności, a dotacja została przyznana.

Według stanu na 14 maja 2013 r. Starostwo nie podejmowało działań w celu uzyskania dotacji na dofinansowanie zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji za 2012 r. (termin na składanie wniosków jeszcze nie upłynął).

(dowód: akta kontroli str. 30-31, 63)

W 2012 r. Starostwo uzyskało dochód z tytułu ww. dotacji w kwocie 148 tys. zł oraz zaewidencjonowało przychody ze stacji demontażu pojazdów w wysokości 6 840 zł.

(dowód: akta kontroli str. 43, 121)

3.7. Starosta w związku z zakończeniem 73 postępowań likwidacyjnych pojazdów (usuniętych z drogi od 2008 r. do 31 grudnia 2012 r.) poprzez ich sprzedaż lub demontaż do dnia kontroli NIK (6 maja 2013 r.) nie ustalił w formie decyzji, o której mowa w art. 130 ust.

⁴ Spośród postępowań dotyczących pojazdów usuniętych z dróg w okresie od 2008 r. do 20 sierpnia 2011 r.

10 h Prawa o ruchu drogowym, kosztów związanych z ich usuwaniem, przechowywaniem, oszacowaniem wartości, sprzedażą lub zniszczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 34-35)

W dniach od 6 do 8 maja 2013 r. (w trakcie kontroli NIK) Starosta wydał 3 decyzje o nałożeniu na właściciela pojazdu obowiązku zapłaty kosztów związanych z przechowywaniem na parkingu strzeżonym pojazdu, a także kosztów związanych z wyceną i ubezpieczeniem tego pojazdu. Decyzje dotyczyły pojazdów usuniętych z dróg w dniu 29 marca 2009 r. – kwota 11 335,97 zł, 10 maja 2009 r. – kwota 9 830,10 zł i 2 sierpnia 2009 r. – kwota 9 698,06 zł. W decyzjach tych uwzględniono koszty usunięcia, przechowywania oraz wykonania opinii biegłego skarbowego i koszt ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej (OC).

(dowód: akta kontroli str. 37-42)

Spośród pojazdów usuniętych z drogi po 21 sierpnia 2011 r. Starostwo oddało do demontażu 9 pojazdów i Starosta, stosownie do dyspozycji art. 130a ust. 10h powinien wydać decyzję o ustaleniu kosztów związanych z usuwaniem, przechowywaniem, oszacowaniem, sprzedażą lub zniszczeniem pojazdu celem dochodzenia ich od właściciela pojazdu. Decyzji takich w odniesieniu do tych pojazdów jednak nie wydano. W celu rozliczenia kosztów we wszystkich 9 postępowaniach Starosta występował do ubezpieczyciela z wnioskiem o rozliczenie ubezpieczenia OC w celu wydania decyzji o kosztach. Wszystkie wnioski Starostwa pozostały bez odpowiedzi. Dwa wnioski były skierowane w listopadzie i grudniu 2012 r. a pozostałe w okresie 5 pierwszych miesięcy 2013 r. Starostwo zwracało się też poprzez współpracującego z nim brokera o zwrot niewykorzystanej składki OC (telefonicznie i mailem). Starostwo nie podejmowało innych czynności w celu wyegzekwowania rozliczenia ubezpieczenia OC pojazdu.

(dowód: akta kontroli str. 69-70, 126-127)

Według stanu na 14 maja 2013 r. oszacowano, że koszty związane z usunięciem, przechowywaniem pojazdów oraz ich wyceną powinny wynieść ok. 500 tys. zł. Koszty te, zgodnie z art. 130a ust. 10h ustawy Prawo o ruchu drogowym, powinny zostać objęte decyzjami administracyjnymi wydanymi przez Starostę, który powinien dochodzić poniesionych kosztów od osób będących właścicielami pojazdów w dniu wydania dyspozycji usunięcia z drogi. Według stanu na dzień kontroli NIK, tj. 20 maja 2013 r. Starostwo podjęło przygotowania do wszczęcia postępowań administracyjnych celem wydania decyzji o kosztach pojazdów usuniętych i nieodebranych przez właścicieli.

W przypadkach, w których sąd prawomocnym postanowieniem orzekł przepadek pojazdu na rzecz Powiatu Starostwo ponosiło oprócz kosztów ujętych w decyzjach dodatkowo koszty z tytułu opłaty sądowej za złożenie wniosku o orzeczenie przepadku pojazdu na rzecz Powiatu oraz za stwierdzenie prawomocności orzeczenia (46 zł od każdej sprawy) oraz koszty obsługi administracyjnej zadania.

(dowód: akta kontroli str. 43, 87-88)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W odniesieniu do 70 zakończonych postępowań likwidacyjnych Starostwo nie ustaliło w drodze decyzji Starosty Krakowskiego kosztów związanych z usuwaniem, przechowywaniem, oszacowaniem, sprzedażą lub zniszczeniem pojazdu, powstałych od momentu wydania decyzji o usunięciu do zakończenia postępowania. Skutkiem takiej bezczynności było dotychczasowe niedochodzenia poniesionych kosztów od osób będących właścicielami w dniu wydania dyspozycji o usunięciu pojazdu, stosownie do dyspozycji art. 130a ust. 10h ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Starosta wyjaśnił, że wstrzymanie wydawania decyzji wynika z faktu nierozliczenia składki na ubezpieczenie OC, co nie pozwala ocenić rzeczywistych kosztów, jakie powinny być naliczone w decyzji. Starostwo stara się uzyskać pełną wiedzę w zakresie wydawania decyzji tak, aby były one zgodne z prawem. Zostały wydane 3 decyzje, a pozostałe zostaną wydane po wcześniejszym powiadomieniu adresatów decyzji o możliwości zapoznania się z aktami konkretnych spraw. Wszystkie decyzje w zakończonych postępowaniach zostaną

wydane przed upływem okresu, o jakim mowa w art. 130a ust. 10k ustawy Prawo o ruchu drogowym.

(dowód: akta kontroli str. 87-88)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej pojazdu, jest obowiązkiem właściciela pojazdu - zgodnie z art. 23 i art. 31 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych⁵. Zatem, Starostwo powinno ponosić koszty ubezpieczenia pojazdu od momentu uprawomocnienia się postanowienia o przepadku pojazdu na rzecz Powiatu.

Ustalono
nieprawidłowości
związane z
postępowaniem
z pojazdami

Starostwo nie podjęło niezwłocznie decyzji o sprzedaży jednego pojazdu (marki Mercedes), bowiem oczekiwano na opinię prawną dotyczącą wyboru trybu sprzedaży. Wskutek nieuzasadnionej polemiki co do trybu sprzedaży tego pojazdu zwłoka w postępowaniu wyniosła 50 dni.

(dowód: akta kontroli str. 64, 68, 98, 122)

Biegły skarbowy przekazał Starostwu 3 opinie i wyceny pojazdów w okresie przekraczającym 14 dni (tj.: 18, 21 i 53 dni) po terminie zlecenia wyceny, podczas gdy zobowiązał się zrealizować takie zlecenia w ciągu 4 dni roboczych od dnia oględzin lub daty wskazania pojazdu do wyceny, a oględziny winny być wykonane w terminie 3 dni roboczych od dnia doręczenia zlecenia. Akta dotyczące tych pojazdów nie zawierały dokumentów wskazujących na uzasadnienie takiej zwłoki, a mimo to Starostwo nie korzystało z ustalonych w umowach zlecenia zapisów dotyczących kar umownych. Za opóźnienie wykonania przedmiotu umowy Starostwo mogło naliczać kary umowne w wysokości 10 % wynagrodzenia umownego.

(dowód: akta kontroli str. 64-70)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie nieustalenie poniesionych kosztów usuwania, przechowywania, oszacowania, sprzedaży lub zniszczenia pojazdów celem wyegzekwowania ich od właścicieli pojazdów. Ponadto, NIK ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Starostwa w zakresie realizacji zadań związanych z wykonywaniem orzeczeń sądów o przepadku pojazdu na rzecz Powiatu.

4. Prowadzenie parkingów strzeżonych dla pojazdów usuniętych z drogi, ustalanie opłat za ich prowadzenie oraz rozliczanie kosztów usuwania, przechowywania, oszacowania, sprzedaży lub zniszczenia pojazdów

Opis stanu
faktycznego

4.1. Zarządzeniem nr 2/2010 z 11 stycznia 2010 r. Starosta wyznaczył Konsorcjum „Aleja Pokoju” Kraków (dalej: Konsorcjum) do usuwania pojazdów z dróg przebiegających na obszarze Powiatu Krakowskiego oraz wyznaczył z dniem 13 stycznia 2010 r. parking strzeżony przy Al. Pokoju 81 (prowadzony przez ww. Konsorcjum) do przyjmowania pojazdów usuniętych. W dniu 12 stycznia 2010 r. Starosta zawarł z Konsorcjum umowę dotyczącą usług w zakresie usuwania, holowania i parkowania pojazdów usuwanych z dróg przebiegających na obszarze Powiatu w przypadkach określonych w art. 130a i art. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Umowa została zawarta na okres od 13 stycznia 2010 r. do 12 stycznia 2013 r.

Zarządzeniem z 11 stycznia 2013 r. Starosta uchylił swoje zarządzenie 11 stycznia 2010 r., a umowa z 12 stycznia 2010 r. wygasła z dniem 1 stycznia 2013 r.

Zgodnie z art. 130a ust. 5f ustawy Prawo o ruchu drogowym Starostwo w ramach obowiązującej wewnętrznej procedury rozeznania rynku w dniu 3 stycznia 2013 r. zaprosiło 3 podmioty do składania ofert na wykonywanie usługi w zakresie usuwania i przechowywania pojazdów usuwanych z dróg. Wartość zamówienia na okres 2013 r. określono na kwotę 54 800 zł (13 633 euro). Dwie oferty zostały złożone w terminie

⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 392 ze zm.

i wybrano ofertę najkorzystniejszą cenowo Konsorcjum „Aleja Pokoju”. W dniu 11 stycznia 2013 r. Starosta zawarł z tym Konsorcjum nową umowę na okres do 31 grudnia 2013 r. Obowiązki podmiotu prowadzącego parking zostały określone w ww. umowie z 12 stycznia 2010 r., aneksie nr 1 do tej umowy obowiązującym od 22 marca 2012 r. i umowie z 11 stycznia 2013 r.

Konsorcjum było zobowiązane do:

- usuwania pojazdów z dróg Powiatu i przyjmowania (na wyznaczony przez Starostę) parking strzeżony usuniętych pojazdów,
- ponoszenia odpowiedzialności za należyte świadczenie usług oraz ewentualne szkody powstałe w pojazdach z winy Konsorcjum,
- wydawania pojazdów osobie upoważnionej wskazanej w zezwoleniu lub właścicielowi (posiadaczowi) pojazdu wskazanemu w dowodzie rejestracyjnym (lub w pokwitowaniu za zatrzymane pojazdy) oraz Starostwu (po uzyskaniu prawomocnego orzeczenia sądu),
- prowadzenia dokumentacji (w szczególności ewidencji) związanej z usuwaniem i przechowywaniem pojazdów, udostępniania w każdym czasie na potrzeby Starostwa danych dotyczących zabezpieczonych pojazdów.

Powiat mógł wypowiedzieć umowę bez zachowania 3 miesięcznego terminu wypowiedzenia (natychmiastowo), jeżeli Konsorcjum rażąco naruszyłoby warunki umowy.

(dowód: akta kontroli str. 44-61, 70-71)

4.2. W umowach z Konsorcjum Starosta nie zapewnił sobie prawa kontroli prawidłowości realizacji tych umów, w tym w szczególności w zakresie zapewnienia należytych warunków przechowywania pojazdów. Starostwo nie odnotowało wpływu skarg oraz interwencji na nieprawidłowości w funkcjonowaniu parkingu.

(dowód: akta kontroli str. 44-61, 70-71)

4.3. W umowach z firmami parkingowymi brak było zapisów określających realizowanie przez nie obowiązku określonego art. 130a ust. 10g Prawa o ruchu drogowym, tj. powiadamiania nie później niż trzeciego dnia Starostę oraz podmiot wydający dyspozycję usunięcia pojazdu z drogi o upływie terminu określonego art. 130a ust. 10 ww. ustawy.

Na 13 zbadanych spraw w 5 przypadkach firma parkingowa nie powiadomiła Starostę o nieodebraniu pojazdu przez właściciela mimo upływu 3 miesięcy od daty usunięcia pojazdu. Informację w tym zakresie, po upływie od 1 dnia do 42 dni, Starosta otrzymał od Komendanta Powiatowego Policji w Krakowie.

(dowód: akta kontroli str. 64-68)

4.4. Rada Powiatu ustaliła stawki opłaty za usługę usuwania pojazdu i umieszczanie go na parking strzeżonym w uchwale z 28 sierpnia 2002 r. Ustalono przez Radę Powiatu stawki nie były wyższe od górnej granicy opłat wynikających z obwieszczenia Ministra Finansów z 12 września 2011 r. w sprawie ogłoszenia obowiązujących w 2012 r. maksymalnych stawek opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie na parking strzeżonym⁶. Stawki opłat, obowiązujące od 1 stycznia 2013 r., zostały wprowadzone uchwałą z 31 października 2012 r. Ustalono stawki nie były wyższe od górnej granicy opłat wynikających z obwieszczenia Ministra Finansów z 7 sierpnia 2012 r. w sprawie ogłoszenia obowiązujących w 2012 r. maksymalnych stawek opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie na parking strzeżonym⁷.

Projekt uchwały przygotował Główny Specjalista ds. Zamówień Publicznych i Likwidacji Ruchomości. Projekt został skierowany na posiedzenie Zarządu Powiatu w dniu 26 września 2012 r. W dniu 27 września wniosek ten został skierowany do Biura Rady. Na sesji w dniu 31 października 2012 r. Rada podjęła uchwałę w sprawie stawek. Na stronie internetowej BIP uchwała została zamieszczona w dniu 8 listopada 2012 r.

Starosta uzasadnił wniosek o podjęcie ww. uchwały ogłoszeniem przez Ministra Finansów nowych, maksymalnych stawek w tym zakresie na 2013 r. i wysokich dotychczas ponoszonych kosztów przez Powiat z tytułu realizacji zadania. Wskazanie we wniosku maksymalnych stawek kwotowych opłat miało na celu uzyskanie z tego tytułu takiego

⁶ M.P. Nr 82, poz. 830.

⁷ M.P. z 2012 r., poz. 579.

dochodu własnego Powiatu, aby pokrył częściowo wydatki związane z realizacją tego zadania.

(dowód: akta kontroli str. 71-72, 123, 128-137)

4.5. Zgodnie z zawartymi umowami w okresie do 21 marca 2012 r. Konsorcjum we własnym imieniu miało wystawiać rachunek za wykonanie czynności, obciążając właściciela pojazdu oraz dochodzić od niego zapłaty zgodnie z cennikiem ustalonym przez Radę Powiatu w 2002 r. W okresie od 22 marca 2012 r. do 12 stycznia 2013 r. za przechowywanie pojazdu na parkingu do 3 miesięcy Konsorcjum przysługiwało wynagrodzenie za każdą rozpoczętą dobę dla każdego rodzaju pojazdu, a po upływie 3 miesięcy i nieodebraniu pojazdu miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 370 zł. Wynagrodzenie to zostało wynegocjowane podczas wprowadzania zmian do obowiązującej wówczas umowy, a jego wysokość była adekwatna do obowiązujących na rynku stawek za usługi przechowywania pojazdów na parkingach strzeżonych.

Od 13 stycznia 2013 r. wynagrodzenie za przechowywanie pojazdu powyżej 3 miesięcy było określone w stawce złotowej za każdą dobę w zależności od rodzaju pojazdu.

Wynagrodzenie dla Konsorcjum za przechowywanie pojazdów do 3 miesięcy było wypłacane przez Starostwo miesięcznie w wysokości ustalonej w umowie i w oparciu o załączane zestawienie wyliczenia wartości wykonanych usług, dyspozycję usunięcia, protokół przyjęcia na parking, potwierdzenie odbioru pojazdu.

Wynagrodzenie za przechowywanie 10 pojazdów usuniętych z drogi po 21 sierpnia 2011 r. i przejętych na własność Powiatu zostało wypłacane na podstawie faktur określających rodzaj usługi i było zgodne z postanowieniami zawartych umów w tym zakresie. Ogółem za te pojazdy Starostwo zapłaciło firmie prowadzącej parking 44 884,13 zł.

(dowód: akta kontroli str. 44-61, 71-72, 111-120)

Ustalone
nieprawidłowości

Firma parkingowa „Aleja Pokoju” nie powiadamiała Starostwa o nieodebraniu przez pięciu właścicieli pojazdu po upływie 3 miesięcy i 3 dni od daty jego usunięcia z drogi do czego była zobowiązana postanowieniami art. 130a ust. 10g ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz faktem zawarcia ww. umów z Starostwem. Starostwo nie podejmowało żadnych działań w przypadkach braku powiadamiania, a w umowach zawartych z Konsorcjum nie przewidziano kar pieniężnych za takie opóźnienie w powiadamianiu.

W wyjaśnieniu Starosta podał, że pomimo braku zapisu umownego dotyczącego obowiązku powiadamiania przez firmę parkingową o nieodebraniu pojazdu przez właściciela (po upływie 3 miesięcy) obecnie firma ta informuje Starostwo pisemnie lub telefonicznie o takim fakcie. Aby jednak podjąć następne czynności Starostwo oczekuje na przekazanie akt z Policji lub interweniuje w Komendzie Powiatowej Policji.

(dowód: akta kontroli str. 84-89)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Starostwa w zakresie prowadzenia parkingów strzeżonych dla pojazdów usuniętych z drogi, ustalania opłat za ich prowadzenie oraz rozliczania kosztów.

IV. Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, wnosi o:

- 1) ustalenie w drodze decyzji kosztów związanych z usuwaniem, przechowywaniem, oszacowaniem i zniszczeniem pojazdu,
- 2) uzupełnienie informacji na stronie internetowej o niezbędne dane dla posiadaczy pojazdów usuniętych z drogi na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym,
- 3) doprowadzenie do wykonywania wyceny pojazdów przez rzeczoznawcę w terminach ustalonych w umowie zlecenia, a w przypadkach zwłoki naliczanie kary umownej w tym zakresie,

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, ze zm.

- 4) wyegzekwowanie od firmy parkingowej (z którą Starostwo zawarło umowę o świadczenie usług) obowiązku terminowego powiadamiania o przypadkach nieodebrania przez właściciela pojazdu po upływie 3 miesięcy i 3 dni od daty usunięcia pojazdu z drogi.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia lipca 2013 r.

Kontroler
Zbigniew Polak
specjalista kontroli państwowej